

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
цивільного права та процесу
юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 29 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри цивільного права
та процесу проф. Володимир КОССАК

Силабус з навчальної дисципліни
«Господарське процесуальне право України»,
що викладається в межах ОПП «Право»
першого бакалаврського рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 081 «Право»

Львів - 2022

Назва дисципліни	Господарське процесуальне право України
Адреса викладання дисципліни	вул. Січових Стрільців, 14, м. Львів, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-професійна програма ОС Бакалавр
Викладачі дисципліни	Богдан Йосип Гнатович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу Сеник Світлана Василівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація викладачів	Богдан Йосип Гнатович: http://law.lnu.edu.ua/employee/bohdan-josyp-hnatovych Сеник Світлана Василівна: http://law.lnu.edu.ua/employee/senyk-svitlana-vasylivna
Консультації по курсу відбуваються	Консультації проводяться в день проведення практичних занять (години визначаються за попередньою домовленістю за студентами). Адреса: юридичний факультет, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14.
Сторінка курсу	http://law.lnu.edu.ua/course/hospodarske-protsesualne-pravo-ukrajiny
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб складати необхідні процесуальні документи; правильно тлумачити господарське процесуальне законодавство; вирішувати різноманітні казуси, використовуючи набути ним знання з курсу навчальної дисципліни, аргументовано викладати свою правову позицію, письмово оформляти різноманітні процесуальні документи, що застосовуються при розгляді та вирішенні господарських справ. Тому у курсі представлено як огляд концепцій щодо загально-теоретичних питань способів захисту суб'єктивних прав та охоронюваних інтересів в господарському судочинстві, а також спеціальних зasad правового регулювання розгляду та вирішення справ у господарському судочинстві, так і процесів та інструментів, які потрібні для ознайомлення з необхідними джерелами та принципами права, ґрутовного засвоєння нормативної бази, а також набуття практичних навиків щодо правильного тлумачення та застосування законодавства.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Господарське процесуальне право України» є завершальною вибірковою дисципліною зі спеціальності «081 Право», галузь знань «08 Право» для освітньо-професійної програми «Право» - Бакалавр, яка викладається

	у 8 семестрі в обсязі 3,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Господарське процесуальне право України» є ознайомлення студентів із завданнями щодо освоєння загальних та спеціальних зasad правового регулювання розгляду та вирішення справ у господарському судочинстві з метою поглиблення студентами знань щодо питань форм та способів захисту суб'єктивних прав та охоронюваних інтересів заінтересованих суб'єктів, ознайомлення з необхідними джерелами та принципами права, сприяння грунтовному засвоєнню нормативної бази, а також набуттю практичних навиків щодо правильного тлумачення та застосування законодавства. Крім цього курс охоплює аналіз матеріалів як опублікованої, так і неопублікованої судової практики.
Література для вивчення дисципліни	<p><u>Основна література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Ясинок М.М. Господарський процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. – Алерта, 2018. – 500 с. Господарський процес: підручник. Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП. України, 2018. – 342 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: fpmv.kubg.edu.ua. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України // За ред. Короєда С.О. – Вид-во «Центр навчальної літератури», 2019. – 400 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://duan.edu.ua/images/staff/departments/law/Files/GPK.pdf Господарський процес : навч. посіб. / [В. А. Кройтор, О. В. Синегубов, О. Г. Бортнік та ін.] ; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 328 с. <p><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Господарський процесуальний кодекс України, 6 листопада 1991р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №6. – с. 56. Кодекс України з процедур банкрутства, 18 жовтня 2018р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua Цивільний процесуальний кодекс України, 18 берез. 2004р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - №40-41. – с. 135. Кодекс адміністративного судочинства України, 6 липня 2005р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. - №35-36. – с. 446. Цивільний кодекс України, 16 січня 2003р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – ст.356. Закон України „Про судоустрій і статус суддів” 2

	<p>червня 2016р. // Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 31. – ст.545.</p> <p>7. Закон України „Про міжнародне приватне право”, 23 червня 2005р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. - №32. – с. 422.</p> <p>8. Проблемні питання застосування господарського процесуального законодавства та шляхи їх вирішення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://hr.arbitr.gov.ua/sud5023/pres-centr/publications/575909/</p> <p>9. Степанова Т. В. Господарське процесуальне право : методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни / Т. В. Степанова. – Одеса : Фенікс, 2019. – 138 с.</p> <p>10. І. Тетарчук. Господарське процесуальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Видання друге. Вид-во «Центр навчальної літератури», 2021. 224 с.</p>
Тривалість курсу	<u>105</u> год.
Обсяг курсу	<u>39</u> годин аудиторних занять. З них <u>13</u> годин лекцій, <u>26</u> годин практичних занять. <u>66</u> годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Вивчення навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право України» спрямоване на формування та розвиток наступних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальних, що передбачають: <ol style="list-style-type: none"> 1) формування здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу змісту господарсько-процесуальних норм; 2) формування здатності застосовувати знання з навчальних дисциплін «Цивільне право України», «Господарське право України», при вирішенні кейсів, оформлені процесуальних документів документів; 3) знання предметної і професійної діяльності (адвокатської, суддівської); • спеціальних, які знаходять свій вияв: <ol style="list-style-type: none"> 1) у повазі до прав, свобод та законних інтересів усіх суб'єктів господарських процесуальних правовідносин, ефективного та належного їх захисту; 3) у здатності застосовувати зasadничі положення та доктрини національного права, у тому числі у практичній діяльності; 4) у розумінні і вмінні застосовувати термінологію господарського процесуального законодавства; 5) у знанні і розумінні особливостей реалізації (застосування) норм матеріального і процесуального права залежно від сфери правового регулювання; 6) у вмінні визначати і використовувати належні і

	<p>допустимі для юридичного аналізу факти, здатності до їх критичного аналізу;</p> <p>7) у здатності до консультування з правових питань, зокрема, щодо оформлення різного роду процесуальних документів, в тому числі судових актів;</p> <p>8) у вмінні самостійно підготувати проекти процесуальних документів;</p> <p>9) у здатності до логічного, аналітичного, критичного і системного аналізу документів, уважного та ретельного їх вивчення, розуміння їх правового характеру, значення та юридичних наслідків.</p> <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - міжнародно-правові акти та акти національного законодавства, що регулюють питання розгляду та вирішення справ в господарському судочинстві; - суб'єктний склад та порядок реалізації права на звернення до господарського суду; - компетенцію судових інстанцій щодо розгляду та вирішення господарських справ; - судову практику щодо розгляду та вирішення господарських справ. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - складати необхідні процесуальні документи; - правильно тлумачити господарське процесуальне законодавство; - вирішувати різноманітні казуси, використовуючи набути ним знання з курсу навчальної дисципліни, аргументовано викладати свою правову позицію, письмово оформляти різноманітні процесуальні документи, що застосовуються при розгляді та вирішенні господарських справ.
Ключові слова	Господарський процес, судочинство, суд, заінтересованість, захист
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	<p>ТЕМА 1. Поняття, предмет та джерела господарського процесуального права України</p> <p>ТЕМА 2. Господарські процесуальні правовідносини та їх суб'єкти</p> <p>ТЕМА 3. Сторони та треті особи в господарському процесі</p> <p>ТЕМА 4. Участь у господарському процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб</p> <p>ТЕМА 5. Судові витрати в господарському процесі. Процесуальні строки.</p> <p>ТЕМА 6. Юрисдикція та інстанційна юрисдикція (підсудність) справ господарським судам</p>

	<p>ТЕМА 7. Доказування та докази в господарському процесі</p> <p>ТЕМА 8. Відкриття провадження у справі та підготовче провадження в господарському суді</p> <p>ТЕМА 9. Розгляд господарської справи по суті як стадія господарського процесу</p> <p>ТЕМА 10. Судові рішення господарського суду I інстанції</p> <p>ТЕМА 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку</p> <p>ТЕМА 12. Перегляд судових рішень в касаційному порядку</p> <p>ТЕМА 13. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами</p>
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру усно
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Цивільне право України», «Господарське право України» достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння загальних і спеціальних джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання, проектно-орієнтоване навчання, дискусія
Необхідне обладнання	<p><i>Освітні технології:</i> інформаційно-комунікативні, інтерактивні, аудіовізуальні технології, технології контекстного навчання, ситуативного моделювання, проектні технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються у діяльності в сфері права</p>
Критерій оцінювання (окрім для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів <u>50</u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна добросередньота: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недобросередньоти.</p>

	<p>Виявлення ознак академічної недоброочесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів plagiatу чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та plagiat; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброочесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Форми захисту прав та законних інтересів держави, юридичних осіб, фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності, фізичних осіб. 2. Поняття господарського процесуального права. Предмет, метод і система господарського процесуального права. Значення господарського процесуального права в сучасний період. 3. Співвідношення господарського процесуального права з цивільним, фінансовим, земельним, адміністративним правом, цивільним процесуальним та адміністративним процесуальним правом. 4. Джерела господарського процесуального права. 5. Поняття господарського судочинства (процесу) та його завдання. 6. Види господарського судочинства. 7. Стадії господарського процесу. 8. Принципи господарського процесуального права. 9. Поняття господарських процесуальних правовідносин. Підстави виникнення господарських процесуальних правовідносин. Елементи господарських процесуальних

	правовідносин.
10.	Суб'єкти господарських правовідносин та їх класифікація.
11.	Суд як обов'язковий суб'єкт господарських процесуальних правовідносин.
12.	Учасники справи як суб'єкти господарських процесуальних правовідносин. Поняття та склад учасників справи, їх процесуальні права та обов'язки.
13.	Інші учасники судового процесу як суб'єкти господарських процесуальних правовідносин.
14.	Участь у процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатись до суду в інтересах інших осіб.
15.	Поняття сторін та третіх осіб у господарському процесі: їх основні риси. Види сторін та третіх осіб у господарському процесі. Процесуальний статус.
16.	Процесуальна співучасть. Мета і підстави співчасті. Види співчасті. Процесуальні права та обов'язки співучасників.
17.	Поняття належної та неналежної сторони. Умови та порядок заміни неналежного відповідача.
18.	Процесуальне правонаступництво (поняття та підстави виникнення). Порядок вступу правонаступника у справу, його процесуальний статус.
19.	Поняття судових витрат та їх види. Визначення розміру та порядок сплати судового збору. Повернення судового збору. Визначення розміру сум, що підлягають сплаті за проведення експертизи та послуг перекладача. Розподіл судових витрат.
20.	Поняття господарських процесуальних строків. Встановлення та обчислення процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків, процесуальні наслідки пропуску процесуального строку. Зупинення процесуального строку. Поновлення та продовження процесуальних строків.
21.	Поняття та види юрисдикції матеріально-правових вимог, що підлягають вирішенню в порядку господарського судочинства. Основні критерії розмежування судової юрисдикції. Загальна характеристика справ, що підлягають вирішенню в господарському суді. Процесуальні наслідки з'ясування неюрисдикційності вимоги господарському суду.
22.	Поняття та види інстанційної юрисдикції (підсудності) справ господарським судам, їх характеристика. Процесуальні наслідки з'ясування непідсудності справи господарському суду. Обставини, що впливають на передачу справи за підсудністю та зміна підсудності.
23.	Поняття та мета судового доказування. Поняття доказів у господарському процесі. Засоби доказування.

24. Поняття предмету доказування. Визначення предмету доказування у конкретній справі. Обставини, що не підлягають доказуванню. Розподіл обов'язку з доказування. Роль суду у витребуванні доказів. Класифікація доказів.

25. Право на звернення до господарського суду. Процесуальні засоби відкриття провадження у справі в господарському суді. Поняття позову. Елементи позову. Види позовів. Позовна заява та її реквізити. Об'єднання позовних вимог. Документи, що додаються до позовної заяви. Захист відповідача проти позову. Відзив на позовну заяву.

26. Підстави, порядок та процесуальні наслідки відмови у відкритті провадження у справі. Підстави, порядок та процесуальні наслідки повернення та залишення позовної заяви без руху. Процесуальні строки та правові наслідки відкриття провадження у справі

27. Забезпечення позову в господарському процесі.

28. Підготовче провадження у господарській справі.

29. Суть і значення стадії розгляду справи по суті в господарському суді. Відкладення розгляду справи, оголошення перерви та зупинення провадження у справі: підстави, порядок, процесуальні наслідки, відмінність цих процесуальних дій.

30. Закінчення розгляду справи без ухвалення рішення суду: закриття провадження у справі; залишення позовної заяви без розгляду.

31. Поняття, суть і значення рішення господарського суду. Зміст рішення суду та його елементи. Вимоги, яким повинно відповісти рішення суду. Порядок ухвалення рішення суду. Повноваження господарського суду під час ухвалення рішення. Оголошення рішення суду. Набрання рішенням суду законної сили.

32. Усунення недоліків рішення суду.

33. Ухвали господарського суду I інстанції. Зміст ухвал. Роз'яснення і виправлення ухвали. Окрема ухала.

34. Право апеляційного оскарження. Об'єкт та предмет апеляційного оскарження. Строк подання апеляційної скарги. Форма і зміст апеляційної скарги. Надсилання копії апеляційної скарги та відзив на апеляційну скаргу. Правові наслідки звернення з апеляційною скаргою.

35. Порядок розгляду апеляційної скарги. Права та обов'язки учасників справи на цій стадії господарського процесу. Межі перегляду господарської справи в апеляційній інстанції.

36. Повноваження апеляційної інстанції. Постанова апеляційного господарського суду.

37. Право на звернення до суду касаційної інстанції. Об'єкт та предмет касаційного оскарження. Суб'єкти права

	<p>на касаційне оскарження. Зміст касаційної скарги. Строки і порядок звернення із касаційною скаргою. Розгляд касаційним судом звернення.</p> <p>38. Порядок та межі перегляду справи касаційним судом. Права та обов'язки учасників справи на цій стадії господарського процесу.</p> <p>39. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанови суду касаційної інстанції.</p> <p>40. Підстави для перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Суб'єкти права на подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Строки та порядок подання заяви про перегляд судового рішення.</p> <p>41. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та повноваження суду за наслідками розгляду.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.